

تشکلهای زنان و گروههای خودیار؛ گامی به سوی استقلال

با نگاهی به وضعیت تعاونیهای زنان در کامرون

نویسنده: الیزابت هارت وینگ

ترجمه: ابوالقاسم شریفزاده - کریم حبیب پور

مقدمه

زنان در مناطق روستایی آفریقا رکن عمدۀ تولید محصولات کشاورزی هستند. آنها بیش از ۸۰ درصد از محصولات عمدۀ را تولید می‌کنند. با این وجود، آنها یکی از گروههای فقیر جمعیت هستند که هیچگونه دسترسی به مالکیت زمین، اعتبار و آموزش ندارند. تعداد رو به رشد سازمانهای زنان^۱ و گروههای خودیار^۲ در طی بیش از ۲۵ سال گذشته اشاره بر این دارد که زنان خواهان بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی شان هستند. تجربة کار با گروههای زنان در کامرون، مشخصه مرکزی مقاله حاضر است.

آیا زنان نمی‌توانند پژوههای خودیاری را در گروههایشان سازماندهی نمایند؟ آیا آنها نمی‌توانند هیچگونه فعالیت درآمدزا را بر عهده گیرند؟ اینها سوالاتی بودند که توسط زنان آفریقایی بحث‌گر^۳ در جلسه‌ای با حضور نمایندگانی از یک گروه زنان روستایی آلمان در روستای

اشارة:

در طی سالهای اخیر، در قالب رهیافت‌های نوین توسعه روستایی، بر ارزش و اعتبار عوامل بومی و انسانی افزوده شده است. دخالت خودجوش عناصر محلی در فرایند توسعه و تحرك‌بخشی به منابع بومی برای نیل به اهداف توسعه پایدار ملی و محلی، زیر بناء و شالوده نگرشی را تشکیل می‌دهد که از آن می‌توان با عنوان «توسعه مشارکتی» یاد کرد. گروههای خودیاری و سازمانهای همیار در مقام یک ساختار اساسی و ضروری دستیابی به مشارکت نهادینه شده توافقنامه توسعه ملی نمایند و افقهای امیدبخش و نسبتاً روشنی را در مسیر تحقق توسعه مشارکتی قرار می‌دهند. وجود همیاری در بین روستاییان بطور عام و مابین زنان در قالب گروههای خودیاری از عناصر مهم و ویژگیهای ممتاز مناطق روستایی است که غالباً دارای کارکردهای توافقنامه‌ساز یا چندکانه بوده و ریشه اجتماعی- فرهنگی داشته و از ظرفیت‌های گسترده‌ای در جهت تداوم کارکردهای توسعه پایدار برخوردارند.

این همیاریها از گذشته دور تاکنون در برخی مناطق در بین زنان وجود داشته و سازماندهنده جریان امور این قشر در مناطق روستایی می‌باشد و با برخورداری از ویژگیهای مثبتی همچون مشارکت اعضا، همکاری، منافع مشترک، داوطلبانه بودن و سازماندهی پویا در جهت استقلال همچنان به بقای خود از طریق فرایندهای فرهنگی‌بذری و اجتماعی شدن ادامه می‌دهند. مقاله‌ای که ترجمه آن در این نوشته خواهد آمد به بررسی گروههای خودیار زنان نواحی روستایی در کشورهای آفریقایی پرداخته و ذکر چند مثال به بیان نقش و اهمیت آنها در بهبود وضعیت این اقشار در جوامع روستایی پرداخته و در نهایت راهکارهای راهبردی را برای گسترش این نوع گروهها در بین جوامع روستایی در سطح جهان ارائه می‌نماید.

انجمنهای پس انداز و صندوقهای از کارافتادگی

زنان معمولاً تنها قادرند سود ناچیزی را از فروش محصولات و مواد خام موردنیاز برای فرآوری محصول در بازار محلی به دست آورند. به این دلیل، علاوه بر کار مشترک در مزارع، اجرای طرحهای وام و پس انداز در قالب گروه، اهمیت محوری دارد. بسیاری از گروههای زنان در عنوان انجمنهای پس انداز^۵ آغاز به کار کردند. که در آنها پول جمع آوری شده به صورت چرخشی بین اعضاء به صورت وام پرداخت می‌شد.

در این انجمنها، زنان مبلغ ثابتی را به صورت هفتگی یا ماهانه پرداخت می‌کنند و بنابراین، کل مبلغ یک دفعه به یکی از اعضای گروه به صورت وام پرداخت می‌شود. در این انجمنها، انواع گوناگونی از شیوه‌های پس انداز و تخصیص وام وجود دارد. برای مثال، مقادیری از پول انجمن می‌تواند بصورت داوطلبانه و به صورت وامهای برخوردار از بهره به اعضا سایر گروهها نیز پرداخت شود. سپس در آخر سال و یا زمانی که موقع خرید بذر جدید و یا موقع پرداخت شهریه مدرسه فرزندان فرا می‌رسد، سود حاصله بر حسب میزان سپرده‌های انجام شده، مابین اعضای انجمن توزیع می‌گردد. فعالیتهای بسیمه تحت عنوان «صندوقهای از کارافتادگی»^۶ نیز توسط این گروهها صورت می‌گیرد. این صندوقهای حمایتها مالی موردنیاز را برای اعضاء در موقع سختی نظریه بیماری و یا مرگ یکی از اعضای خانواده فراهم می‌سازند. نکته قابل توجه درباره این صندوقها این است که هر آنچه که در این صندوقها پس انداز می‌شود، دور از دسترس شوهران این زنان قرار دارد.

زنان طبیعتاً علاقه وافری به افزایش درآمد ناچیز مستقیم و غیرمستقیم خود از طریق با هم کار کردن در داخل گروه دارند. فروشگاههای کوچک تعاوی که هر روز اقلامی همچون روغن نخل، نمک، صابون، کبریت و پوره گوجه فرنگی

خاص، هنوز هم نقطه آغازی برای بسیاری از گروههای زنان می‌باشد. با توجه به اینکه این گروهها تمامی منابع فیزیکی و فکری‌شان را در جهت بهبود وضعیت شان بسیج می‌نمایند، از این‌و آنها می‌توانند به طور مشروع به عنوان گروههای خوددار تلقی گردند.

در مقایسه با گروههای سنتی، گروههای امروزی اهداف بلندپروازانه‌تری را دنبال می‌کنند و فعالیتهای متعددی را با تنوع بیشتر انجام می‌دهند.

اکثر زنان در آفریقا از پایگاه اجتماعی‌شان محروم‌اند و بنابراین، بویژه تحت تاثیر تغییرات و بحرانهای سیاسی و اقتصادی در دهه‌های اخیر قرار گرفته‌اند. زنان روسایی بویژه با این مسئله روپرتو هستند که شوهرانشان توانایی و تمایلی به اجرای تعهدات‌شان نسبت به خانواده را ندارند. از این‌رو، این گروه از زنان بطور قابل توجهی مجبورند که پول کافی را نه تنها برای تغذیه فرزندانشان، بلکه برای تأمین مالی آموزش آنها نیز فراهم آورند. بنابراین، هدف عمده زنان افزایش درآمد است تا از این طریق بتوانند وضعیت مادی خوبی را بهبود بخشنند.

برای بسیاری از زنان، دلیل عده برای سازماندهی تشکلها، با هم کار کردن در مزارع است. به خاطر این که هنوز هم بیشتر کارها در مزارع به صورت بدی انجام می‌شود. در بسیاری از مناطق آفریقای غربی، زنان هنوز هم مسؤول تولید غذا هستند. در مناطق دیگر نیز خروج مردان از خانه در جستجوی کار بدین معناست که، زنان بطور چشمگیری مجبورند تا مدیریت تولید کشاورزی کار نیز خودشان بر عهده گیرند. بهره‌داری مشترک از مزارع به صورت مالکیت خصوصی یا گروهی منجر به آن خواهد شد که نواحی بیشتری به زیر کشت درآیند و همچنین در نتیجه آن، آنها بهتر می‌توانند از عهده افزایش بار زحمات خود در مزارع برآیند.

محلى آنها، سارچینگ باواریا، و در سمیناری که در اکتبر سال ۱۹۹۸ در آلمان با مؤسسه توسعه بین‌المللی^۷ در عنوان «گسترش سازمانهای خودداری» برگزار شد، مطرح گردیدند.

در کشورهای آفریقایی، به کار زنان در درجه اول با توجه به نقش آن در توسعه روستایی نگریسته می‌شود. از این‌رو، مطالعه بر گروههای زنان وظیفه اصلی بیشتر آنها به حساب می‌آید. مشاهداتی که آنها انجام می‌دهند و تجاری که آنها می‌توانند از این کار کسب نمایند، مستقل از اینکه ساکن کدام بخش از آفریقا هستند، بطور شگفت‌انگیزی با یکدیگر مشابهت دارند.

تفاوت عده ما بین عصر مادران ما و عصر کنونی در این است که امروزه، سازمانهای زنان بسیار زیادی وجود دارند. این نگاه به یک زن کشاورز اهل شمال شرقی کامرون، در بین بسیاری از زنان روسایی هموطنش مشترک است. این پدیده‌ای است که می‌تواند در بسیاری از کشورهای در حال توسعه نیز مورد توجه قرار گیرد - و نه صرفاً در قاره آفریقا، که بیشتر تشکلهای زنان در آن در طی ۳۰ تا ۴۰ سال گذشته و بویژه در مناطق روستایی شکل‌گرفته‌اند.

طبق سنت، در بسیاری از گروههای قومی آفریقا، تشکلهای خاصی وجود داشته است و هنوز هم وجود دارد که در آنها زنان گرد هم می‌آیند. این تشکلها در درجه اول بر پایه هم‌جواری و همسایگی شکل می‌گیرند که عمدتاً در جهت سازماندهی و برگزاری آمین‌ها و جشن‌های مشترک ایجاد می‌گردد. به علاوه، مساعدت‌های متقابلی را در موقع اضطراری به عمل می‌آورند. برای مثال در موقع بیماری و در طول دوران حاملگی، تولد و پس از تولد، آنها به یکدیگر کمک می‌کنند.

گروههای زنان در نواحی روستایی -
شکل جدیدی از سازمان؟
 امروزه، ایده حمایت متقابل در موقع

برای زنان باقی می‌ماند. در پایان این قسمت باید گفت که دامنه وسیعی از فعالیتهایی که توسط این زنان صورت گرفته، شگفت‌آور است و خلاقیت و انعطاف پذیری آنها تحسین‌برانگیز و ستودنی می‌باشد.

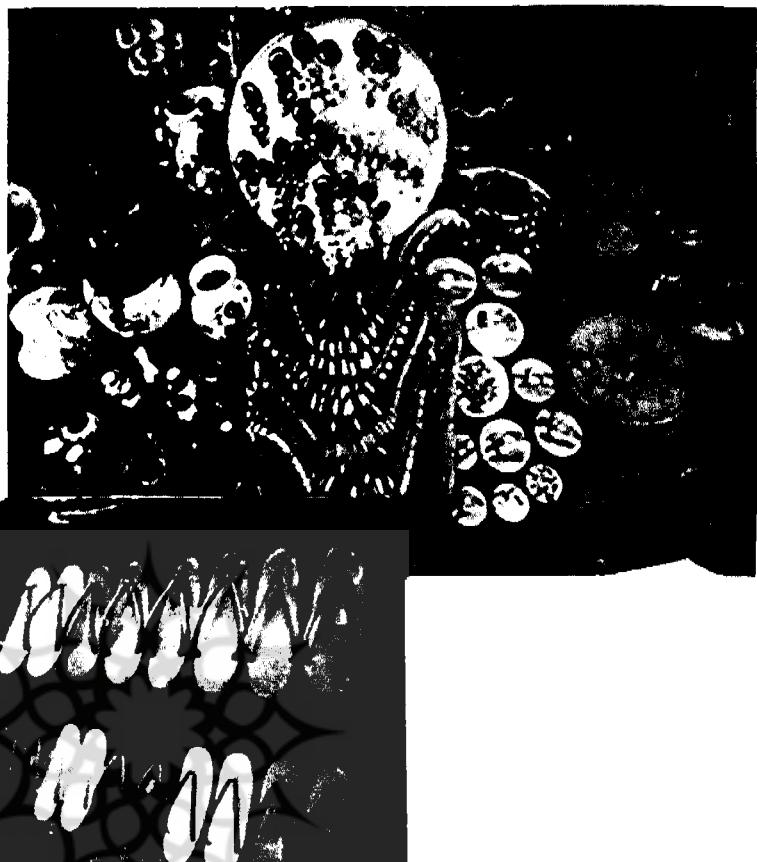
حمایت از گروههای زنان

جالب این است که بدایم چطور، در سالهای اخیر، حمایت سازمانهای کمک‌کننده و سازمانهای دولتی و غیردولتی، گسترش چنین فعالیتهای خودیاری و گروههای زنان را به عنوان «اهرمهای درآمدزا»^۸ مورد توجه قرار داده است. این توجه، کمک قابل اعتایی نسبت به گروههای زنانی است که قبلاً به گسترش فعالیتهایشان در این نواحی مبادرت نموده‌اند. افزون بر این، این امر به رشد

شكل‌گیری گروههای جدید و در نتیجه ارائه حمایتهای مالی لازم، منجر شده است.

دو روند در مبحث سیاستگذاری کنونی توسعه و نیز در نتیجه همکاری عینی منجر به توسعه این گروه‌ها گشته است: الف) کمک در جهت خودیاری: گسترش طرحها و سازمانهای خودیاری از اوخر دهه ۷۰، به عنوان یکی از عناصر ضروری سیاستگذاری توسعه شناخته شده است. برنامه‌های این حوزه، عمدتاً در جهت کاهش فقر و رفع نیازهای اساسی می‌باشند. مبارزه با فقر در جهان سوم از طریق گسترش خودیاری، یکی از اصول اساسی سیاستهای توسعه کشور آلمان است.

تشکیل گروههای زنان، به ظاهر روش ایده‌آلی برای عملی کردن اهداف بسیاری از کارشناسان توسعه نسبت به گروههای

می‌گیرند که طبق سنت برای مردان در نظر گرفته شده است. آنها همچنین در تلاشند تا فعالیتشان را در جهت تعاملی پیورش دام و یا کشت سبزیجات منحصر به عنوان محصولات نقدي^۹ برای فروش در بازار گسترش دهند. در شمال شرقی کامرون، تعدادی از گروههای به گونه موقوفت آمریزی اقدام به کشت مزارع کوچک نخل روغنی بطور مستقل کردند. که در نتیجه آن توانستند خود از منافع ناشی از تولید و بازاریابی روغن نخل سود ببرند. طبق سنت، زنان ملزم به تولید محصولات روغنی هستند که در طی فرآیندی پژوهش از نخل حاصل می‌شود - نخل مزارع شوهرانشان و فروش روغن حاصله در بازار محلی به عهده آنان می‌باشد. اما درآمد حاصله عمدتاً در دست مردان قرار می‌گیرد و اغلب، تنها روغن غیرقابل فروش به عنوان پاداش اوقات نیز، این زنان تصمیم به تصرف زمینهای جدید و ورود به حوزه‌ای

شده است که گروههای خودیار زنان و فعالیتهای آنها تا چه حد می‌توانند در تغییر ساختار سهمی شوند؟ این مسئله کلی مکرراً در ارتباط با برنامه‌های همکاری توسعه (DC) مورد بحث قرار گرفته است.

● آیا نمی‌توان گفت که بسیاری از برنامه‌های مشارکت توسعه که فعالیتها را در این حوزه حمایت می‌نمایند، هنوز هم به صراحت «برتری متعادل» مفهوم «قدیمی» پیشبرد زنان در توسعه را منعکس می‌کنند؟ گروههای خودیار زنان در سطح کوچکی از جامعه عمل می‌نمایند و هدفشان تدارک بهبود موقعیت در کوتاه مدت درخصوص جایگاه واقعی زنان می‌باشد؛ بنابراین آنها با نیازهای جنسیتی عملی مرتبط هستند.

توجه زنان هنگامی که در قالب گروههای ویژه خود سازماندهی می‌شوند، معطوف به رفع مسائلی است که مختص زنان در این سطح کوچک بوده و مجزا از موضوعات بزرگتر جوامع می‌باشد. با توجه به پیگیری علاقت راهبردی جنسیتی چه اتفاق می‌افتد؟ آیا تشکیلات زنان در گروههای خودیار می‌تواند آغازگر یا پیشرفت دهنده فرایندهای تغییر اجتماعی باشد؟ تا چه حد، گروههای خودیار زنان بر وقوع تغییر ضروری در روابط مابین زنان و مردان پاافشاری می‌نمایند؟

● نقش ایفا شده به وسیله زنان به عنوان تولیدکننگان محصولات کشاورزی و به عنوان یکی از تأمین‌کنندگان نیازهای اقتصادی برای خانواده شناخته شده و مورد تقدیر قرار گرفته است. بنابراین در کوتاه مدت، مساعدت مالی هدفدار، موقعیت آنها را به عنوان اعضای زنان روستایی بهبود خواهد بخشد. اما، آیا چنین مسأله‌ای به وقوع تغییر اساسی نیز خواهد انجامید؟

● زنان در گروههای خودیار مسؤولیت اضافی برای انجام فعالیتهای خویش بر عهده دارند که به سختی با سود مادی دریافت شده متناسب است. بنابراین، آیا فعالیتهای گروه فقط استفاده از نیروی کار

سال ۱۹۹۵ در شهر پکن، اهمیت زنان روستایی مجددًا مورد تأکید قرار گرفت. این کنفرانس بطور قاطع بیان داشت، که، تنها یکپارچگی زنان با فرایند توسعه کافی نیست، بلکه مهم‌تر از آن ضرورت دارد که به اهمیت زنان روستایی به عنوان عامل سرنوشت‌ساز و جدایی‌ناپذیر در فرایند دگرگونی مداوم اجتماعی و اقتصادی - نیز پس ببریم. حتی در اوآخر دهه ۸۰، انتفادات شدیدی بر رهایفتهای صورت گرفت که نهادها از آنها برای بهبود وضعیت زنان استفاده می‌کردند.

توانمندسازی می‌تواند به معنی ایجاد قدرت، افزایش قدرت و یا توانمندسازی قدرت تفسیر شود. البته این به معنای قدرت برای هر کسی نیست، بلکه به معنای قدرت برای زنان در جهت تعیین کنش‌هایشان، اقتدار در تصمیم‌گیری و دسترسی به منابع می‌باشد. توانمندسازی زنان، فی‌نفسه به عنوان یکی از اهداف سیاستگذاری توسعه مطرح شد. اما در عین حال، به عنوان یکی از پیش‌شرط‌های دستیابی به توسعه پایدار نیز عنوان می‌گردد. رهایفت توانمندسازی به وضوح بر نیاز زنان به سازماندهی خود به منظور دستیابی به جایگاهی در سطح سیاسی تأکید دارد.

براساس این رهایفت، که با عنوان رهایفت تساوی جنسیت در برنامه‌های توسعه ظاهر شده است، در حال حاضر، اساس فعالیت با مفهوم «افزایش حقوق برابر زنان و مردان برای مشارکت در فرایند توسعه» را در وزارت همکاری و توسعه اقتصادی آلمان تشکیل می‌دهد.

نقش گروههای زنان در فرایندهای توسعه

اما اکنون برای حافظان موقعیت مذکور یا آغازگران این تحول این سؤال مطرح

خودیاری می‌باشد. هدف آن، حل مسائل ویژه زنان و رفع نیازهای ضروری فردی و جمعی آنهاست. اعضای این گروهها بطور فعل آماده فعالیت در جهت منافع مشترک و ارائه هرگونه مساعدت شخصی به منظور دستیابی به این منافع می‌باشند. اعضا این گروهها بسیار مورد اعتمادند، حتی زمانی که وامهای کمی به آنها پرداخت می‌شد. وانگهی، آنها بخش عمده‌ای از جمیعت محروم روستایی را در کشورهای در حال توسعه تشکیل می‌دهند.

(ب) زنان به عنوان گروه هدف برای توسعه: همزمان با بحث بر سر نظرارت بر خودیاری، فیمینیست‌های^۱ متعهد بر نقش زنان در توسعه تأکید کردند. بدینال آن، دهه ۷۰ از سوی سازمان ملل به عنوان دهه جهانی زن نامگذاری و به سازمانهای دست‌اندرکار در سیاستگذاری توسعه معرفی شد. امروزه، نهادهای همکاری توسعه^۱ دولتی و یا غیردولتی به طور قابل توجهی زنان روستایی را به عنوان بازیگران اصلی در فرایند توسعه و نیز به عنوان یک گروه هدف در فرایند همکاری خاص توسعه پذیرفته‌اند.

در عین حال، ذکر این نکته ضروری است که اکثر زنان در آفریقا، همانند بخش‌های دیگر جهان سوم، در مناطق روستایی زندگی می‌کنند. این زنان، عمدتاً کشاورز هستند و قسمت عمده‌ای از نیروی کار بالقوه در بخش کشاورزی را در کشورهای در حال توسعه تشکیل می‌دهند. آنها ۳۵ تا ۴۵ درصد از تولید ناخالص ملی و بیش از ۵۰ درصد مواد غذایی این کشورها را تولید می‌کنند که این سهم در آفریقا، به بیش از ۸۰ درصد می‌رسد. علیرغم این مهم، آنها جزء قریترین گروههای جمیعت‌اند و اکثراً نیز از دسترسی به منابع مهم نظیر مالکیت زمین، اعتبار، بازارها و آموزش محروم‌اند.

زنان (روستایی) به عنوان گشتران با حقوق برابر در فرایند توسعه در چهارمین کنفرانس جهانی زنان در

کتابداری، بهبود فنون کشت و غیره. به هر حال، زنان بزودی نیاز به بحث پیرامون موضوعاتی با مضامین بیشتر ارمنی همانند مسائل مربوط به جایگاه زنان بیوه و قانون ارت را عنوان کردند.

بدین طریق، نمایندگان انتخاب شده از این سازمان حمایت، مجالی برای مشارکت در کارگاه آموزش پیدا نمودند؛ آنها در ابتدا مسائل محوری زنان روستایی را با هم تحلیل نمودند، این موارد نظر قانون مربوط به زمین وارت، دستیابی به دارایی، فرصت‌های آموزشی برای زنان؛ و بعدها به عنوان نمایشی برای مسائل حادث اجرا شد.

زنان، فراتر از سطح رostaتاهای خویش تصمیم گرفتند تا روز بین‌المللی بعدی زن را تعیین نمایند، سازمان آنها می‌باشد نمایشی را در مرکز ناحیه خویش ارائه می‌دادند که متوجه مسائل ویژه زنان در منطقه آنها بود. در این زمان، زنان تحلیل واقع‌گرایانه‌ای از چشم‌انداز پیرامون مسائل خویش ارائه دادند که به خوبی مورد استقبال قرار گرفت.

هنگامی که از زنان برای شرکت در یک نشست با «موضوع انتخابات آزاد و مردمی» دعوت شد، آنها فوراً پذیرفتند. آنها مراقب بودند تا نقض حقوق بشر بر علیه زنان نیز مطرح شود. آنها همچنین جرأت طرح آشکار تضییع حقوق خود از سوی نمایندگان رسمی دولت بر علیه زنان را

سوئیس و آلمان دریافت نمودند. آنها همچنین برای تلفیق شدن در قالب یک سازمان پوششی کوچک، از سوی دفتر هماهنگی و اطلاعات زنان (WICO) نوکتانجیا (Ngoktunjia) حمایت شدند.

پس از آن، سازماندهی و تأمین بودجه دوره‌های کارآموزی از طریق سازمان پوششی برای گروههای زنان تحت حمایه یا برای نمونه‌های فردی امکان‌پذیر شد. این دوره‌های کارآموزی، در ابتدا مرتبط با موضوعاتی بود که مستقیماً متوجه فعالیتهای زنان بود، برای مثال دوره‌های

زنان را تشویق می‌نماید؛ آیا جامعه - بخصوص مردان - از مسؤولیت خویش آسوده خواهد شد؟ آیا سرانجام این روش، بهره‌برداری بیش از حد از منبعی که نیروی کار آن زنان هستند، نیست؟

• زنان و تشکلهای آنان، با انگیزه و قابل اعتماد دیده شده‌اند. آیا جوانب اثربخشی با پژوهانه منطقی برای حمایت از گروههای زنان وجود دارد؟

مشاهدات

اجازه دهید که چنین موضوعاتی را، بر پایه مشاهدات و تجربیات محققان از گروههای زنان در کامرون و نیز اطلاعات اخذ شده از گزارش‌های پیرامون گروههای خودیاری در صحراج آفریقا، به طور اتفاقی بررسی نمایم.

حضور زنان روستایی در

صحنه سیاسی

تشکلهای زنان روستایی در استان شامل غربی کامرون، معمولاً به عنوان گروههای نانجی (njangi) شناخته شده‌اند. این تشکلهای، با انجام مشترک پرورش‌های کوچک به منظور بهبود درآمد اعضا شکل گرفته‌اند. آسیابهای کاساووا و ذرت به شکل گروهی توسط اعضا خردباری شده‌اند و تعاونیهای کوچک خرید و فروش روغن نخل نیز توسط آنها تأسیس گردیده‌اند.

این تشکلهای حمایتها به شکل کمکهای مالی و مشاوره از سازمانهای مشارکتی توسعه در

بازاریابی مشارکتی می‌تواند به خوبی سازمانهایی که علاقه زنان را به هنگام معاملات با دولت و جامعه شکل دهد. در چنین مواردی، آنها در سطوح منطقه‌ای و محلی عمل می‌نمایند. بهر حال، تاکنون فقط نمونه‌های متفرقی از شبکه‌های استقرار یافته مابین گروهها در سطح مردمی و سازمانهای فعال در سطح ملی وجود دارد.

نتیجه‌گیری

گروههای خودیار زنان، زنان عضو را قادر می‌سازند تا گامهای اولیه را به سمت استقلال و خودیاری بردارند. پروژه‌های خودیاری ویژه می‌توانند به عنوان نقطه آغازین برای مشارکت گسترش دهند و تشکیلات وسیع تر زنان به حساب آیند. بنابراین مسئله ضروری برای برنامه‌های آنها همکاری در توسعه و محدود نکردن حمایه‌های خویش به مساعدت انفاقی در فعالیتهای خودیاری است. به علاوه، کمکهای آنها ماهیت بلندمدت داشته و جوانب ساختاری را مدنظر قرار می‌دهند و این به معنی حمایت از آموزش برتر و فرایند سازمانی می‌باشد.

در هر حال به سختی امکان وقوع تعییر در روابط مابین زنان و مردان وجود دارد، مگر آنکه زنان در سازمانهای خویش مورد حمایت قرار گیرند.

پی‌نوشت‌ها:

- 1- Women's Organization
- 2- Self-help groups
- 3- In credulous
- 4- Foundation for International Development
- 5- Savings Associations
- 6- Trouble Funds
- 7- Cash Cros
- 8- In come-generating measures
- 9- Feminists
- 10- Development cooperation institutions
- 11- Empowerment

سازماندهی خود را دارند، فرصتی دست می‌دهند تا از تواناییهای خویش بهره گیرند. آنها می‌توانند از فرصتی که گروه برای آنها مهبا ساخته است، به منظور بیان مسروج نیازها و مسائل خویش استفاده نمایند. به علاوه آنها را قادر می‌سازد تا چگونگی اظهار علاقه و نظره نظرات خویش را در سطوح متفاوتی ارائه و تمرین نمایند و با تبادل دیدگاههایشان در مورد مسائل خاص خود، بحث و پرسش پیرامون عوامل ساختاری را که منجر به محروم ماندن زنان شده‌اند. آغاز

پیدا کردن که به قسمتی از مبارزات انتخاباتی حزب مخالف تبدیل گردید. ویولت نونگ (Violet Ngong) رئیس دفتر هماهنگی و اطلاعات (WICO) نجکننجیا توضیح داد که چگونه این وضعیت بوجود آمده است: «امروزه، برای ما آسانتر شده تا در یک نشست حضور پیدا کنیم و نظرات خویش را بیان نماییم، حتی اگر مردان رئیس باشند.» سابقاً ما می‌ترسیدیم که هر چیزی را بگوییم، اما رایزنی ما شان داد که چگونه آن را در نشست‌هایمان انجام دهیم. او گفت: «شما می‌توانید همان را انجام دهد، ما امروز بدون محدودیت و آزادانه سخن می‌گوییم در نتیجه ما در سایر گردهمایی‌ها قادریم تا آن چیزی را که ما در نشست‌های خویش تمرین نموده‌ایم، به معرض نمایش بگذاریم.

موقوفیت‌های اقتصادی قابل سنجش و موثر تشکلهای زنان که هدفش برآورده نیازهای فوری آنها بوده است، خود جای بحث دیگری دارد. با این حال در امداد اضافی زنان ناچیز است. زیرا منفعت زنان در حالات واقعی بیشتر از طریق صرفه‌جویی در زمان و تسهیل مسئولیت‌های آنها امکان‌پذیر می‌گردد. بهر حال، خود آنها اهمیت زیادی حتی برای کوچکترین منافع خود فائلنده. مهم این است که آنها توان دسترسی به دارایی را از طریق گروه بدست آورده‌اند و می‌توانند با مسئولیت مستقل و خودمحatar از آنها (دارایی‌ها) استفاده نمایند. بنابراین مهم نیست که چنین دارایی‌ای ذخیره شده باشد و یا به عنوان اعتبار دریافت شده باشد. همچنین، این باعث تقویت جایگاه آنها در ارتباط با همسرانشان می‌شود. همچنین اجرای یک پروژه گروهی که به سایر اعضاء رosta سود می‌رساند، وضعیت آنها را در جامعه روستایی ارتقاء می‌دهد. این امر خواسته آنها را در جامعه بالرزش‌تر می‌کند و در عین حال، باعث تقویت خوداتکایی و مناعت آنها می‌شود.

گروههای خودیار زنان به سختی امکان روستایی که از طرق دیگر به سختی امکان

گروههای خودیار زنان به زنان روستایی که از طرق دیگر به سختی امکان سازماندهی خود را دارند، فرصتی دست می‌دهند تا از تواناییهای خویش بهره گیرند. آنها می‌توانند از طریق دیگر به سختی امکان سازماندهی خود را دارند،

فرصتی می‌دهند تا از تواناییهای خویش بهره گیرند. آنها می‌توانند از طریق فرصتی که گروه برای آنها مهبا ساخته است، به منظور بیان مسروج نیازها و مسائل خویش استفاده نمایند. به علاوه آنها را قادر می‌سازد تا چگونگی اظهار علاقه و نظره نظرات خویش را در سطوح متفاوتی ارائه و تمرین نمایند و با تبادل دیدگاههایشان در مورد مسائل خاص خود، بحث و پرسش پیرامون عوامل ساختاری را که منجر به محروم ماندن زنان شده‌اند. آغاز